

Wstęp do pracy socjalnej 1

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Praca socjalna		Cykl dydaktyczny 2024/25
Specjalność -		Kod zajęć 24PSOS.11P.06909.24
Jednostka organizacyjna Wydział Socjologii		Języki wykładowe polski
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty podstawowe
Profil studiów profil ogólnoakademicki		
Koordynator zajęć	Monika Oliwa-Ciesielska	
Prowadzący zajęcia	Monika Oliwa-Ciesielska	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Wykład: 30, Egzamin • Ćwiczenia: 15, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Przekazanie wiedzy z zakresu pracy socjalnej rozumianej jako działalność zawodowa pracowników socjalnych, forma i usługa pomocy społecznej
C2	Ukazanie zmiany sposobów zaspokajania potrzeb społecznych będącej wynikiem reformy pomocy społecznej
C3	Rozwinięcie zdolności charakteryzowania zadań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej
C4	Rozwinięcie umiejętności rozróżniania uprawnień do świadczeń pomocy społecznej
C5	Wyrobinienie umiejętności rozpoznawania, wskazywania i stosowania procedur diagnostycznych w odniesieniu do klientów pracownika socjalnego

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	Zna podstawowe pojęcia z zakresu pracy socjalnej i pomocy społecznej, Odróżnia pracę socjalną od pomocy społecznej	PSO_K1_W01, PSO_K1_W02	Egzamin ustny
W2	Charakteryzuje zadania pomocy społecznej realizowane na szczeblu lokalnym (w gminie i powiecie)	PSO_K1_W02	Egzamin ustny
W3	Opisuje i objaśnia formy świadczeń pomocy społecznej w tym pracę socjalną	PSO_K1_W01, PSO_K1_W02	Egzamin ustny
W4	Rozróżnia i charakteryzuje jednostki organizacyjne pomocy społecznej	PSO_K1_W01, PSO_K1_W02	Egzamin ustny
W5	Prawidłowo nazywa etapy postępowania w metodzie pracy socjalnej z indywidualnym przypadkiem	PSO_K1_W01, PSO_K1_W04	Egzamin ustny, Kolokwium ustne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	Potrafi zastosować przepisy prawne dotyczące zasad udzielania i organizacji pomocy społecznej i pracy socjalnej	PSO_K1_U01, PSO_K1_U05	Kolokwium ustne
U2	Umie planować odpowiednie formy pomocy społecznej dla różnych typów klientów pracownika socjalnego	PSO_K1_U02, PSO_K1_U11	Kolokwium ustne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	Ma świadomość potrzeby angażowania się państwa, samorządów wszystkich szczebli, organizacji pozarządowych, środowisk zawodowych pomagaczy w działalność pomocową i integracyjną	PSO_K1_K01, PSO_K1_K03, PSO_K1_K04	Kolokwium ustne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Pomoc społeczna a praca socjalna. Usytuowanie pomocy społecznej w polityce społecznej państwa. Koncepcje pomocy społecznej. Rozwój pomocy społecznej w Polsce. Przesłanki reformy pomocy społecznej w Polsce dokonanej w 1990, w 1999 i w 2011 roku. Charakterystyka systemu pomocy społecznej w Polsce. Struktura organizacyjna, cele i zadania pomocy społecznej.	W1, W2, W4	Wykład
2.	Świadczenia środowiskowej pomocy społecznej. Zasady przyznawania świadczeń. Instytucjonalna pomoc społeczna	W3	Wykład, Ćwiczenia
3.	Metody i techniki rozpoznawania potrzeb stosowane w pracy socjalnej realizowanej w ośrodkach pomocy społecznej. Metoda indywidualnego przypadku i jej etapy. Rodzinny wywiad środowiskowy. Zasady przeprowadzania wywiadu przez pracownika socjalnego	W5, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia
4.	Technika kontraktu socjalnego.	W5, U2	Wykład, Ćwiczenia
5.	Charakterystyka klientów pomocy społecznej	U2	Wykład, Ćwiczenia
6.	Zasady i formy wspierania rodziny w środowisku lokalnym. Obowiązki asystenta rodziny	W2, W3, U1, U2	Wykład, Ćwiczenia
7.	Zasady i formy sprawowania pieczy zastępczej oraz pomocy w usamodzielnieniu się jej pełnoletnich wychowanków	W1, W3, U1, U2, K1	Wykład, Ćwiczenia

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień, Wykład problemowy, Dyskusja
Ćwiczenia	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda projektu, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	Egzamin obejmuje 3 pytania. Odpowiedzi na każde pytanie są oceniane wg skali, a ocena końcowa stanowi średnią: • bardzo dobry (bdb; 5,0): wyczerpująca odpowiedź na pytanie, poparta wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury, bez używania argumentacji opartej na wiedzy potocznej, • dobry plus (+db; 4,5): wyczerpująca odpowiedź na pytanie, sporadyczne nieścisłości, poparta wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury, bez używania argumentacji opartej na wiedzy potocznej, • dobry (db; 4,0): dobra odpowiedź na pytanie, częściowo poparta wiedzą wyniesioną z zajęć i literatury, pojawia się argumentacja oparta na wiedzy potocznej, • dostateczny plus (+dst; 3,5): dobra i dostateczna odpowiedź na pytanie; w odpowiedzi pojawiają się argumenty oparte na wiedzy potocznej obok wiedzy wyniesionej z zajęć i literatury, • dostateczny (dst; 3,0): dostateczna odpowiedź na zadane pytanie, nieuporządkowana wiedza wyniesiona z zajęć i literatury, częste używanie argumentacji opartej na wiedzy potocznej, • niedostateczny (ndst; 2,0): błędna, nieprecyzyjna odpowiedź na zadane pytanie, brak znajomości treści przekazywanych podczas zajęć, braki w wiedzy wyniesionej z literatury, wypowiedź nie na temat.

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia	Odpowiedzi na pytania oceniane są wg skali: • bardzo dobry (bdb; 5,0): wyczerpująca odpowiedź na trzy pytania • dobry plus (+db; 4,5): wyczerpująca odpowiedź na co najmniej dwa pytania, dobra odpowiedź na jedno pytanie • dobry (db; 4,0): wyczerpująca odpowiedź na co najmniej jedno pytanie, dobra odpowiedź na pozostałe pytania • dostateczny plus (+dst; 3,5): dobra odpowiedź na co najmniej jedno pytanie, dostateczne odpowiedzi na dwa pozostałe pytania, • dostateczny (dst; 3,0): dostateczne odpowiedzi na zadane trzy pytania, • niedostateczny (ndst; 2,0): nieprecyzyjne odpowiedzi na zadane trzy pytania.

Literatura

Obowiązkowa

1. Butrym Z., Istota pracy socjalnej, Kraków 1998
2. Krasiejko I., Metodyka działania asystenta rodziny, Katowice 2010, Rozdz. 3, s. 86-163.
3. Kaźmierczak T., Łuczyńska M., Wprowadzenie do pomocy społecznej. Warszawa 1996.
4. Kwaśniewski J. wyb. i oprac., Praca socjalna, pomoc społeczna, Warszawa 1998, s. 19-26; 81-114.
5. Wódz. K., Praca socjalna w środowisku zamieszkania, Warszawa 1998, Rozdz. 1,2,4,5, s. 11-58; 95-176.
6. Ustawy: o pomocy społecznej z 2004 roku i o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z 2011 roku

Dodatkowa

1. Kotlarska-Michalska A., Diagnozowanie i projektowanie w pracy socjalnej, Poznań 1999.
2. Lisowski A. Badanie potrzeb społecznych, Warszawa 1996, Rozdz. 1, s. 11-38.
3. Skidmore R., Wprowadzenie do pracy socjalnej, Warszawa 1996.
4. Trawkowska D., Portret współczesnego pracownika socjalnego. Studium Socjologiczne, Katowice 2006, Rozdz. 1,2,3,4,5, s. 15-351.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	30
Ćwiczenia	15
Czytanie wskazanej literatury	30
Przygotowanie do zajęć	30
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 105
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
PSO_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wspierania, inicjowania i realizowania działań z obszaru pomocy społecznej i polityki społecznej
PSO_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do profesjonalnego i etycznego działania zawodowego w obszarze pracy socjalnej z poszanowaniem dorobku kształtującego współczesny wymiar zawodu
PSO_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do refleksyjnego i odpowiedzialnego korzystania z wiedzy niezbędnej do świadczenia pracy socjalnej
PSO_K1_U01	Absolwent/ka potrafi samodzielnie korzystać z wiedzy naukowej przydatnej w świadczeniu pracy socjalnej
PSO_K1_U02	Absolwent/ka potrafi stosować metody pracy socjalnej w pomocy jednostce, rodzinie, grupie, społeczności oraz samodzielnie prowadzić diagnozę w obszarze działań pomocowych
PSO_K1_U05	Absolwent/ka potrafi właściwie interpretować i stosować w praktyce przepisy prawne dotyczące zasad udzielania i organizacji pomocy społecznej w tym pracy socjalnej
PSO_K1_U11	Absolwent/ka potrafi pracować przyjmując różne role zawodowe istotne dla pracy socjalnej
PSO_K1_W01	Absolwent/ka zna i rozumie charakter zawodu pracownika socjalnego i zakres działalności zawodowej; pojęcia z zakresu etyki pracy socjalnej, jej uniwersalne cechy oraz kodyfikację etyki zawodowej w Polsce i na świecie
PSO_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podłoże teoretyczne pracy socjalnej, teorie, metody/techniki/modele pracy socjalnej, rozumie zasady ich stosowania w działalności praktycznej
PSO_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie składowe procesu diagnozowania problemów społecznych i zasobów umożliwiających zmiany